

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/49/2024
Identifikačné číslo spisu:	5623011556
Dátum vydania rozhodnutia:	01.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5623011556.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí konanom 1. októbra 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvineného P. O. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona, o dovolaní obvineného P. O. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 12. decembra 2023, sp. zn. 1To/80/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolanie obvineného P. O.
o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej tiež „súd I. stupňa“) rozsudkom z 9. októbra 2023, sp. zn. 7T/14/2023 - 293, uznal obvineného P. O. za vinného pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistený deň si na presne nezistenom mieste zadovážil a následne do 06.35 h dňa 10.5.2023 v byte číslo XX, nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXX, vchod číslo X, na ulici Q. v H., neoprávnene prechovával látku s obsahom metamfetamínu (tzv. pervitín), ktorý je uvedený v II. skupine psychotropných látok v zmysle Zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, o celkovej hmotnosti 4,234 g, s priemernou koncentráciou účinnej látky metamfetamínu od 26,5 % do 78,6 % hmotnostných, obsahujúci celkom 1 811 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá minimálne 46 jednotlivým dávkam drogy, každá dávka s obsahom minimálne 10 mg absolútneho metamfetamínu vo forme bázy, spôsobilých po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa.

Za to mu súd I. stupňa uložil podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu

odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Súčasne mu podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia veci - finančnej hotovosti vo výške 440 eur, ktorá je zložená na depozitnom účte Okresnej prokuratúry Ružomberok s tým, že vlastníkom tejto veci sa podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona stáva štát - Slovenská republika.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona mu uložil aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Krajský súd v Žiline (ďalej tiež „odvolací súd“) na základe riadne a včas podaného odvolania obvineným, rozsudkom z 12. decembra 2023, sp. zn. 1To/80/2023, podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku pri nezmenených výrokoch o vine, treste odňatia slobody a ochrannom opatrení v rozsudku súdu I. stupňa, zrušil tento rozsudok v časti výroku o treste prepadnutia veci.

* * *

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený prostredníctvom obhajkyne (JUDr. Ing. Karin Krajčí, advokátky so sídlom v Liptovskom Mikuláši) dovolanie doručené súdu I. stupňa 27. marca 2024, uplatňujúc v ňom dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku.

Bez konkrétneho priradenia argumentácie k takto uplatneným dovolacím dôvodom obvinený v odôvodnení dovolania v podstate namietal nasledujúce okruhy pochybení vo veci konajúcich súdov:

- 19. júla 2023 zaslala obhajkyňa obvineného Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, o čom bol prokurátor Okresnej prokuratúry Ružomberok upovedomený. Napriek uvedenej skutočnosti podal prokurátor na súd I. stupňa 3. augusta 2023 obžalobu, čím bolo zmarené rozhodovanie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o podanom návrhu na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní. Vzhľadom na toto porušenie práva na obhajobu mal súd I. stupňa po podaní obžaloby povinnosť vrátiť spis prokurátorovi a odmietnuť obžalobu, čím by vznikol priestor na rozhodnutie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky;
- pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu obhajkyňa obvineného podala návrh na doplnenie dokazovania o výsledky toxikologického vyšetrenia obvineného, o ktorom vyšetrovateľ pozitívne ani negatívne nerozhodol;
- výsluch obvineného 11. mája 2023 o 13.40 hod. sa uskutočnil v čase, kedy už vyšetrovateľ vedel, že obvinený bude väzobne stíhaný a bude mu pridelený obhajca, napriek tomu bol výsluch vykonaný;
- v čase výsluchu bol obvinený pod vplyvom omamných látok, ktoré ovplyvnili jeho vyhlásenie o vine a priznanie sa ku skutku, pričom poslednú stranu zápisnice svojho výsluchu obvinený nepodpísal;
- súd I. stupňa nevyhovel návrhu obhajkyne na doplnenie dokazovania výsluchom znalca MUDr. F. L. k tým okolnostiam, aké mohli mať návykové látky zistené v tele obvineného vplyv na jeho schopnosti vnímania účelu výsluchu;
- domová prehliadka vykonaná 10. mája 2023 je nezákonným dôkazom, pretože bola vykonaná v rozpore s príkazom na domovú prehliadku sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Ružomberok z 2. mája 2023, pretože bola vykonaná 2 dni po lehote, ktorú v odôvodnení príkazu súd stanovil slovným spojením „...bez meškania, najneskôr do 8. mája 2023 vrátane...“. Vzhľadom na uvedené akékoľvek zaistené stopy, či už vydaním alebo odňatím, sú v súlade s doktrínou „plodov otráveného stromu“ získané nezákonným spôsobom.

Navrhol preto, aby dovolací súd vyslovil, že rozsudkom súdu I. stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku porušený zákon v ustanoveniach Trestného poriadku v § 1, § 2 ods. 2, ods. 3, ods. 7, ods. 9, ods. 10, ods. 12 a ods. 14, § 100 ods. 1, ods. 2, § 119 ods. 3, ako aj Ústavy Slovenskej republiky v článkoch 21 ods. 1, ods. 2, 16 ods. 1, 17 ods. 1, 19 ods. 2, 46 ods. 1, ods. 2, 47 ods. 1, ods. 3 a 50 ods. 3 v jeho neprospech, zároveň podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté rozhodnutia vo veci

konajúcich súdov vo výroku o vine a treste, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a aby prikázal, aby vec bola v potrebnom rozsahu znova prerokovaná a rozhodnutá.

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Ružomberku v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného (doručenom súdu I. stupňa 11. apríla 2024) k námietke obvineného o predčasnom podaní obžaloby prokurátor uviedol, že podanie obžaloby podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku po skončení prípravného konania, napriek podanému návrhu obvineného na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, o ktorom ešte nebolo rozhodnuté (v čase podania obžaloby) neodporovalo žiadnemu ustanoveniu Trestného poriadku v znení účinnom do 14. marca 2024, pričom tento procesný postup umožňoval aj článok 7 ods. 4 príkazu generálneho prokurátora SR číslo 14/2022 z 19. decembra 2022 o postupe prokurátora v trestnom konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch, účinného do 19. marca 2024.

Pokiaľ ide o námietku nezákonnosti vykonania výsluchu obvineného 11. mája 2023 poukázal na rozhodnutia vo veci konajúcich súdov, ktoré sa stotožnili s názorom prokurátora uvedeným v písomnom vyjadrení k sťažnosti obvineného z 30. augusta 2023. Výsluch obvineného po vznesení obvinenia začal 11. mája 2023 o 13.40 hod., pričom s ohľadom na dátum a čas zadržania obvineného tento nemohol minimálne 31 hodín a 5 minút pred svojím výsluchom požiť žiadne omamné a psychotropné látky.

V súvislosti s námietkou obvineného, že o jeho návrhu na doplnenie dokazovania uplatnenom pri preštudovaní výsledkov vyšetrovania vyšetrovateľ nerozhodol, prokurátor uviedol, že vyšetrovateľ až do skončenia vyšetrovania neobdržal výsledky toxikologicko-chemickej analýzy napriek viacerým telefonickým urgenciám, a to z dôvodu vysokej zaťaženia Súdnolekárskeho a patologicko-anatomickeho pracoviska Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou Martin podobnými žiadosťami. Vzhľadom ku skutočnosti, že nešlo o kľúčový dôkaz, vyšetrovanie bolo v záujme nepredlžovania lehoty trvania väzby obvineného skončené aj bez výsledku tejto analýzy.

K námietke obvineného o nezákonnosti vykonania domovej prehliadky prokurátor uviedol, že touto problematikou sa vo svojich rozhodnutiach zaoberali vo veci konajúce súdy, pričom v plnom rozsahu na tieto rozhodnutia poukazuje.

Navrhol preto dovolaciemu súdu, aby dovolanie obvineného ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

* * *

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) primárne skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie obvineného súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Len pripomína, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, ktorého účelom nie je odstraňovanie akýchkoľvek pochybení súdov, ale výlučne len tých najzávažnejších. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, a preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti - jedného zo základných pilierov stability právnych vzťahov a právnej istoty. Z tohto dôvodu sú možnosti jeho podania, vrátane taxatívne vymedzených dovolacích dôvodov, striktné obmedzené. Cieľom tejto právnej úpravy je zabrániť tomu, aby sa mimoriadny opravný prostriedok stal ďalšou inštanciou v rámci riadneho opravného konania.

Zdôrazňuje tiež, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v

dovolání uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom, a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, dovolací súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

Obvinený v dovolaní formálne uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, zabezpečuje rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústava“) a čl. 40 odsek 3 Listiny základných práv a slobôd a zásada práva na obhajobu je upravená aj v § 2 odsek 9 Trestného poriadku. Podstatou práva na obhajobu je vytvorenie obvinenému procesného rámca pre realizáciu vlastnej obrany proti trestnému obvineniu s tým, že spôsob využitia svojich procesných práv už je vecou jeho vlastnej úvahy a procesnej aktivity. Pre naplnenie vyššie označeného dovolacieho dôvodu musí byť porušenie práva na obhajobu zásadné. Takým porušením práva na obhajobu sa rozumie najmä (aj keď nie len) porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený v trestnom konaní (hoci aj len po určitú jeho časť) nemal obhajcu, hoci ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Zásadným spôsobom môžu byť nepochybne porušené aj iné obhajobné práva obvineného svojím významom a závažnosťou s uvedeným pochybením porovnateľné, ak zásadným spôsobom deformujú právo na spravodlivé súdne konanie (právo na spravodlivý proces). Nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, však zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale len také, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu majú podstatný vplyv na výsledok konania, teda na rozhodnutie vo veci samej. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach, vyhodnotiť.

Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) nemožno považovať obsah a rozsah úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. práv podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý súvisí so zásadou, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu (R 7/2011).

Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať správnosť, úplnosť alebo rozsah skutkových zistení, ktoré učinili všeobecné súdy v predchádzajúcich štádiách konania. Rovnako mu neprináleží ani hodnotiť rozsah vykonaného dokazovania, prípadne spôsob, akým boli jednotlivé dôkazy hodnotené. Skutkové zistenia totiž predstavujú výsledok hodnotenia dôkazov zo strany súdov oboch inštancií,

pričom ide o činnosť, do ktorej dovolací súd nemá právomoc zasahovať.

Z judikatúry najvyššieho súdu (viď napr. R 47/2014) vyplýva, že skutkové posúdenie vecí patrí v zásade do kompetencie všeobecných súdov, ktoré sú oprávnené vyhodnotiť vykonané dôkazy a na ich základe vyvodiť skutkový stav vecí, pričom tieto skutkové závery sú pre dovolací súd záväzné [§ 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku].

Ak dovolateľ namieta nesprávne skutkové zistenia, nedostatky v dokazovaní, či nesprávne hodnotenie dôkazov, tieto námietky možno považovať za relevantné výlučne v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Podľa tohto ustanovenia môže byť dovolanie podané, ak právoplatné rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak pri zisťovaní skutkového stavu došlo k závažnému porušeniu ustanovení, ktorých účelom je zabezpečiť riadne objasnenie vecí. Oprávnenie podať dovolanie z tohto dôvodu však patrí výlučne ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky.

K námietke obvineného o porušení jeho práva na obhajobu v podstate zmarením generálnemu prokurátorovi možnosti rozhodnúť (eventuálne aj vyhovieť) jeho návrhu na postup podľa § 363 Trestného poriadku (podľa ktorého generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktorému predchádzalo, bol porušený zákon), ku ktorému malo dôjsť podaním obžaloby, najvyšší súd poukazuje na § 365 Trestného poriadku, podľa ktorého

(1) Ak generálny prokurátor po preskúmaní vecí na základe návrhu oprávnenej osoby uvedenej v § 364 ods. 1 nezistí dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo ak uplynula lehota uvedená v § 364 ods. 1 alebo 3, upovedomí o tom osobu, ktorá návrh podala.

(2) Ak návrh bol podaný neoprávnenou osobou, generálny prokurátor nie je povinný konať; o tom takú osobu upovedomí.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že jedinou procesnou situáciou, v ktorej generálny prokurátor v konaní upravenom v § 363 až § 367 rozhoduje, je zistenie dôvodu (či už na základe návrhu oprávnenej osoby alebo ex offo) na zrušenie rozhodnutia prokurátora alebo policajta podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku. Z ustanovenia § 363 ods. 1 v spojení s § 162 ods. 2 Trestného poriadku je zrejmé, že o zrušení takého rozhodnutia generálny prokurátor rozhoduje vo forme uznesenia.

O všetkých ostatných, do úvahy prichádzajúcich procesných situáciách, v konaní o návrhu oprávnenej osoby (§ 364 ods. 1 Trestného poriadku) na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku generálny prokurátor vôbec nerozhoduje (Trestný poriadok akékoľvek rozhodnutie nepredpokladá), ale oprávnenú osobu o nich výlučne len „upovedomuje“. Takýmto spôsobom, ak podala návrh oprávnená osoba, túto upovedomí o tom, že (i) nezistil dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia; (ii) návrh bol podaný oneskorene (nebol podaný v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia) v zmysle § 364 ods. 1 Trestného poriadku; (iii) márne uplynula lehota 6 mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, v dôsledku čoho už nie je oprávnený zrušiť napadnuté rozhodnutie v zmysle § 364 ods. 3 Trestného poriadku. Ak návrh podala neoprávnená osoba, túto generálny prokurátor (taktiež len) upovedomí o tom, že o jej návrhu (o ktorom nie je povinný konať v zmysle § 365 ods. 2 Trestného poriadku) nebude konať.

Z uvedeného je tak zrejmé, že priamo Trestný poriadok nevyžaduje, aby o návrhu oprávnenej osoby (okrem iných aj obvineného) na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku bolo (vôbec) rozhodnuté. Ani samotnému nevyhoveniu takému návrhu nedochádza formou rozhodnutia (napr. o zamietnutí, odmietnutí, resp. inak), ale najmä Trestný poriadok generálnemu prokurátorovi nestanovuje akúkoľvek sankciu ani pre prípad, že o takom návrhu oprávnenej osoby vôbec nerozhodne v zákonom stanovenej lehote (6 mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia), počas ktorej môže zrušiť napadnuté rozhodnutie (§ 363 ods. 1, § 364 ods. 3 Trestného poriadku), inak vyjadrené nesankcionuje ani nečinnosť generálneho prokurátora v prípade márneho uplynutia mu uvedenej lehoty, a to bez ohľadu na dôvod takej jeho nečinnosti (určuje mu len povinnosť o tejto skutočnosti navrhovateľa upovedomiť).

Súčasne Trestný poriadok nevytvára oprávnenej osobe akýkoľvek procesný rámec obrany proti takému postupu v zmysle práva účinne sa dožadovať rozhodnutia o jej návrhu. Právo na vyhovie návrhu nemá a (ako vyplýva z uvedeného) generálny prokurátor rozhodnúť o takom návrhu zo zákona nie je povinný.

Najmä však Trestný poriadok s takým postupom generálneho prokurátora nespája akúkoľvek procesnú prekážku vo vzťahu k ďalšiemu priebehu trestného stíhania obvineného.

V zmysle § 234 ods. 1 Trestného poriadku prokurátor podá obžalobu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd.

Je nepochybné, že podaním obžaloby končí prípravné konanie (§ 10 ods. 14 Trestného poriadku). Rovnako tak je nepochybné právo prokurátora podať obžalobu, ak je názoru, že výsledky vyšetrovania (alebo skráteného vyšetrovania) dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd.

Pokiaľ Trestný poriadok v § 364 ods. 3 spája s nemožnosťou generálneho prokurátora zrušiť právoplatné rozhodnutie v lehote 6 mesiacov od jeho právoplatnosti [o čom je len povinný navrhovateľa upovedomiť (§ 365 ods. 1)], tým skôr nie je oprávnený také rozhodnutie zrušiť po skončení prípravného konania.

Namieste je tiež pripomenúť, že trestné konanie, prípravné konanie nevynímajúc, je (okrem iných zásad) vedené aj zásadou rýchlosti konania. Právo na prejednanie trestnej veci v primeranej lehote (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku) sa nepochybne dotýkaaj prípravného (nie len súdneho) konania. Predstava obvineného, že samotným návrhom ako je posudzovaný, môže účinne oddialiť skončenie prípravného konania, je tak mylná aj s ohľadom na uvedenú zásadu trestného konania, ktorá je mimochodom určená na ochranu jeho práva (obvineného), aby sa o jeho trestnej veci rozhodlo v primeranej lehote.

Podstatným je, že nerozhodnutie o návrhu obvineného na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku generálnym prokurátorom je Trestným poriadkom predpokladaná procesná situácia, nevytvárajúca akúkoľvek prekážku pre podanie obžaloby, nezakotvujúca sankciu pre generálneho prokurátora ani nevytvárajúca akékoľvek osobitné oprávnenie alebo právny nástroj procesnej obrany proti takému postupu.

Takýto Trestným poriadkom predpokladaný postup preto nepredstavuje akúkoľvek procesnú chybu a preto nemôže byť ani „závažnou procesnou chybou“ odôvodňujúcou odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi samosudcom, po preskúmaní obžaloby v zmysle § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu zo 7. decembra 2021, sp. zn. 3Tost/67/2021).

Nerozhodnutím o uvedenom návrhu obvineného pritom generálnym prokurátorom ani materiálne nedochádza k zúženiu, resp. strate právnej ochrany obvineného proti nezákonnému rozhodnutiu prokuratúra alebo policajta v prípravnom konaní, pretože podaním obžaloby sa trestné stíhanie len presúva do ďalšieho štádia, štádia súdneho konania, v ktorom mu je táto ochrana poskytnutá povinnosťou súdu preskúmať obžalobu (samosudcom) alebo predbežne prejednať obžalobu (senátom) s možnosťou dosiahnutia procesného výsledku odmietnutia obžaloby a vrátenia veci prokurátorovi, ak došlo v prípravnom konaní k porušeniu obhajobných práv obvineného

K námietke o absencii rozhodnutia vyšetrovateľa o návrhu obhajkyne obvineného, vzneseného v rámci preštudovania vyšetrovacieho spisu (po skončení vyšetrovania), na doplnenie dokazovania o zabezpečenie výsledkov toxikologického vyšetrenia obvineného, dovolací súd konštatuje, že vyšetrovateľ Policajného zboru opatrením z 10. mája 2023 podľa § 155 ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku (č. l. 136) nariadil odber biologického materiálu - sterov z rúk a prstov oboch rúk, ako aj moču a krvi obvineného, pričom výsledky tejto analýzy boli bez zavinenia orgánov činných v trestnom konaní či súdu doručené prokurátorovi 9. októbra 2023, pričom v ten istý deň výsledky prokurátor predložil súdu na hlavnom pojednávaní, a ten ich postupom podľa § 269 Trestného poriadku prečítal ako listinný dôkaz.

Z uvedeného vyplýva, že výsledky analýzy biologického materiálu odobraté obvinenému sa stali súčasťou procesu dokazovania na hlavnom pojednávaní, na ktorom boli obvinený ako aj jeho obhajkyňa prítomní, pričom je aj zrejmé, že výsledky analýzy zahrnuli do obhajobnej stratégie. Absencia rozhodnutia vyšetrovateľa o návrhu obhajkyne obvineného pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu na doplnenie dokazovania o výsledky toxikologického vyšetrenia preto nemali žiadny materiálny dopad na akékoľvek procesné práva obvineného.

K námietke o nezákonnosti výsluchu obvineného z 11. mája 2023 (o 13.40 hod.) zo spisového materiálu vyplýva, že tento výsluch obvineného bol skončený o 14.15 hod.(č. l. 38), pričom podnet na podanie návrhu na vzatie obvineného do väzby doručil vyšetrovateľ prokurátorovi 11. mája 2023 o 15.22 hod. (č. l. 19), pričom súd o vzatí obvineného do väzby rozhodol 12. mája 2023 (č. l. 22) a v ten istý deň rozhodol aj o ustanovení obvinenému obhajkyne JUDr. Ing. Karin Krajčí (č. l. 31).

Vyšetrovateľ v čase výsluchu obvineného teda ešte nemohol vedieť, či sa prokurátor stotožní s jeho návrhom na vzatie obvineného do väzby, a či súd takémuto návrhu vyhovie a obvinený bude ďalej trestne stíhaný väzobne, a do úvahy bude prichádzať povinná obhajoba obvineného v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Podstatným však je, že v čase tohto výsluchu u obvineného neexistoval dôvod povinnej obhajoby (ten vznikol až neskôr, okamihom vzatia ho do väzby).

Čo sa týka ovplyvnenia obvineného požitými návykovými látkami pri výsluchu 11. mája 2023, toxikologické vyšetrenie u obvineného síce potvrdilo prítomnosť návykových látok v krvi a moči v čase jeho zadržania 10. mája 2023, avšak jeho výsluch po vznesení obvinenia začal až 31 hodín po jeho zadržaní a výsluch pred sudcom pre prípravné konanie pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na vzatie obvineného do väzby, pri ktorom obvinený zotrval na svojej predchádzajúcej výpovedi pred vyšetrovateľom, začal až po viac ako 50 hodinách od jeho zadržania.

V rozpore s obsahom spisu je tiež tvrdenie obvineného, že nepodpísal poslednú stranu zápisnice o jeho výsluchu v procesnom postavení obvineného z 11. mája 2023, pretože v spodnej časti poslednej strany tejto zápisnice sa evidentne podpis obvineného nachádza (č. l. 38).

Pokiaľ súd I. stupňa nevyhovel návrhu obhajkyne na doplnenie dokazovania výsluchom znalca MUDr. F. L. k tomu, aké mohli mať návykové látky zistené v tele obvineného vplyv na jeho schopnosti vnímania účelu výsluchu, zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 9. októbra 2023 (č. l. 289c) je zrejmé, že súd I. stupňa sa predmetným návrhom obhajkyne zaoberal, pričom usúdil, že výsluch znalca MUDr. F. L. k okolnostiam možného ovplyvnenia obvineného návykovými látkami pri výsluchu v procesnom postavení obvineného nie je podstatný pre rozhodnutie o obžalobe, procesným spôsobom predpokladaným Trestným poriadkom tento návrh odmietol a ústne uviedol aj podstatné dôvody tohto rozhodnutia. Nie je súčasťou práva obvineného na obhajobu v súvislosti s návrhmi na výkon dôkazov právo na to, aby takýmto návrhom bolo aj (nevyhnutne/vždy) vyhovené. Podstatným je, aby súd na takýto dôkazný návrh procesne reagoval, rozhodol o ňom, a pokiaľ takému návrhu nevyhovie (odmietne ho), vysvetlil aj dôvod nevykonania (odmietnutia) takéhoto dôkazu. Postup súdu I. stupňa v posudzovanom prípade spĺňa tieto atribúty, pričom navyše aj spôsob, akým sa aj z pohľadu materiálneho (vecného) zdôvodnenia odmietnutia tohto dôkazu zaoberal v bode 22. odôvodnenia svojho rozhodnutia, je akceptovateľný, pričom dovolací súd sa s touto argumentáciou stotožňuje a bez potreby jej opakovania na ňu v podrobnostiach poukazuje.

K námietkam obvineného uplatneným v rámci odôvodnenia dovolania, ktoré bolo možné podradiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, dovolací súd primárne reaguje na námietku obvineného, podľa ktorej domová prehliadka vykonaná 10. mája 2023 je nezákonným dôkazom, pretože bola vykonaná v rozpore s príkazom na domovú prehliadku sudcu pre prípravné konanie.

Pokiaľ ide o námietku nezákonnosti vykonania domovej prehliadky z 10. mája 2023 z dôvodu nedodržania lehoty na vykonanie prehliadky stanovenej sudcom pre prípravné konanie v príkaze z 2.

mája 2023, touto sa zaoberali vo veci konajúce súdy vo viacerých svojich rozhodnutiach (Okresný súd Ružomberok, resp. Liptovský Mikuláš, sp. zn. 8Tp/14/2023 z 12. mája 2023 a z 8. júna 2023, sp. zn. 7T/14/2023 z 9. augusta 2023 a zo 16. augusta 2023, Krajský súd v Žiline, sp. zn. 1Tos/75/2023 - 246 z 5. septembra 2023, sp. zn. 1To/80/2023 - 338 z 12. decembra 2023).

Dovolací súd sa s argumentáciou uvedenou citovaných rozhodnutiach súdov nižšej inštancie stotožňuje a len dodáva a zdôrazňuje, že zákonodarca v § 100 ods. 2 Trestného poriadku (na rozdiel od iných ustanovení, napr. § 114 ods. 3 Trestného poriadku) bližšie nešpecifikuje lehotu na vykonanie domovej prehliadky, pričom uvádza slovné spojenie „bez meškania“, ktoré vyjadruje, že domová prehliadka má byť vykonaná v najkratšom možnom čase, ktorý si vyžaduje príprava úkonu a okolnosti prípadu. Akákoľvek lehota uvedená sudcom pre prípravné konanie v odôvodnení príkazu na vykonanie domovej prehliadky je preto lehotou vyjadrujúcou výlučne postoj sudcu pre prípravné konanie k otázke časovej primeranosti výkonu domovej prehliadky, a nie je pre orgány činné v trestnom konaní záväzná, resp. nelimituje platnosť vydaného príkazu na domovú prehliadku. Svoj význam môže nadobudnúť pri posúdení konkrétnych okolností prípadu z toho pohľadu, či k výkonu domovej prehliadky došlo „bez meškania“, čo je z pohľadu časového neurčitý pojem, vytvárajúci práve priestor pre individuálne posúdenie okolností daného prípadu.

Vykonanie domovej prehliadky „bez meškania“ nemusí znamenať „ihneď“, ale v čase primeranom okolnostiam a zásadám kriminalistickej taktiky. Ak od vydania príkazu uplynula doba, ktorá nie je neprimeraná a je odôvodnená vyšetrovaním, zákonnosť domovej prehliadky nie je spochybnená. Až príliš dlhý a neopodstatnený časový odstup (rádovo týždne až mesiace) môže spochybniť existenciu dôvodného podozrenia v čase realizácie prehliadky, a tým viesť k záveru o nezákonnosti získaných dôkazov (viď napr. rozsudok najvyššieho súdu z 21. januára 2016, sp. zn. 2Tdo/20/2016).

Vo svojej rozhodovacej činnosti Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) v súvislosti s uvedenou problematikou posudzuje najmä to, či vykonaním domovej prehliadky nebol porušený článok 21 ústavy (nedotknuteľnosť obydlia) a zdôrazňuje, že ani formálna chyba neznamená automaticky nezákonnosť (viď rozhodnutie pod sp. zn. I. ÚS 75/2025, v ktorom okrem iného uvádza: „I keď vo všeobecnosti nemožno predmetný časový odstup bagatelizovať ako okolnosť, ktorá nie je referenčná vo vzťahu k hodnoteniu ústavnosti vykonávanej domovej prehliadky (najmä s ohľadom na kritérium proporcionality), jeho rozsah v okolnostiach prejednávanej veci nemá potenciál vyvolať kasačnú intervenciu Ústavného súdu.“). Z citovaného rozhodnutia vyplýva, že časový odstup je dôležitý, ale jeho dopad sa posudzuje individuálne a materiálne.

Časový odstup výkonu domovej prehliadky od vydania príkazu na jej vykonanie, pokiaľ nie je z pohľadu časového rozsahu zásadný a/ alebo je konkrétnymi okolnosťami zdôvodniteľný, zodpovedajúci testu proporcionality, ešte nepredstavuje nezákonnosť výkonu domovej prehliadky, a tým procesnú nepoužiteľnosť dôkazov, ktoré v jej rámci boli zabezpečené.

V dovolaní napadnutej trestnej veci sudca pre prípravné konanie v príkaze na vykonanie domovej prehliadky z 2. mája 2023 lehotu na vykonanie domovej prehliadky vo výrokovej časti príkazu neuviedol. V odôvodnení príkazu sudca pre prípravné konanie uviedol, že domovú prehliadku je potrebné vykonať bez meškania, najneskôr do 8. mája 2023 vrátane.

Príslušné orgány prípravného konania v predmetnej trestnej veci domovú prehliadku vykonali 10. mája 2023, t. j. 2 dni po lehote, ktorú len „v odôvodnení“ príkazu uviedol sudca pre prípravné konanie. Len na základe uvedenej skutočnosti - vykonania domovej prehliadky dvoch dní po lehote, ktorú sudca pre prípravné konanie považoval za primeranú a túto preto uviedol v odôvodnení (nie vo výroku) príkazu na vykonanie domovej prehliadky - nemožno dospieť k záveru o významne dlhej dobe výkonu domovej prehliadky od vydania príkazu, resp. k záveru o tom, že by úkon domovej prehliadky stratil charakter neodkladnosti úkonu.

Spravujúc sa vyššie uvedenými právnymi úvahami najvyšší dospel k záveru, že námietky obvineného nie

sú spôsobilé naplniť ktorýkoľvek z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací súd preto podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí uznesením odmietol dovolanie obvineného, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.